

BÀI 27 KHỞI NGHĨA YÊN THẾ VÀ PHONG TRÀO CHỐNG PHÁP CỦA ĐỒNG BÀO MIỀN NÚI CUỐI THẾ KỈ XIX

I. Khởi nghĩa Yên Thế (1884 – 1913)

1. Căn cứ:

- Yên Thế nằm ở phía Tây bắc tỉnh Bắc Giang .
- Địa hình hiểm trở

2. Dân cư :

- Đa số là dân ngụ cư
- Nông dân Yên Thế 2 lần bị mất đất, họ căm thù thực dân Pháp
- > Nguyên nhân bùng nổ chủ yếu của cuộc khởi nghĩa

3. Diễn biến :

**** Chia 4 giai đoạn:***

- Giai đoạn 1 : (1884-1892) do Đề Nắm lãnh đạo .
- Giai đoạn 2: (1893 — 1897) Đề Thám lãnh đạo 2 lần đình chiến với Pháp :
 - + Lần 1 : 10 -1894
 - + Lần 2 : 12 – 1897
- Giai đoạn 3 : (1898 – 1908)
 - + Xây dựng đồn điền Phồn Xương . Chuẩn bị lương thực .
 - + Xây dựng lực lượng sẵn sàng chiến đấu .
- + Liên hệ với một số nhà yêu nước .
- Giai đoạn 4 : (1909 – 1913)
 - + Pháp tập trung lực lượng , liên tiếp càn quét và tấn công Yên Thế
 - + 10 -02-1913, Đề Thám hy sinh, phong trào tan rã .

4. Nguyên nhân tồn tại lâu dài của cuộc khởi nghĩa Yên Thế

- Phong trào phần nào đã kết hợp được vấn đề dân tộc và dân chủ (*ruộng đất*) cho dân .

II. Phong trào chống Pháp của đồng bào miền núi :

1. Đặc điểm :

- Phong trào nổ muộn hơn ở đồng bằng .
- Kéo dài hơn

2. Những phong trào đấu tranh tiêu biểu :

- + Nam Kỳ :
 - + Trung kỳ
 - + Tây Nguyên:
 - + Tây Bắc :
 - + Đông Bắc :
- } SGK/133

3. Tác dụng :

- Phong trào nổ ra kịp thời mạnh mẽ , lâu dài , ngăn chặn quá trình xâm lược của Pháp

Em hãy so sánh sự giống nhau và khác nhau của phong trào Cần Vương với phong trào nông dân Yên Thế ?

*Giống nhau: Mục đích: giải phóng dân tộc.

Hình thức: khởi nghĩa vũ trang

* Khác nhau:

Loại hình phong trào	Mục tiêu	Lãnh đạo	Địa bàn	Thời gian
Cần Vương	Khôi phục chế độ phong kiến	Văn thân sĩ phu yêu nước	Một địa phương nhất định	1885-1895
Phong trào tự vệ vũ trang của quần chúng	Đánh giặc giành lại cơm áo no ấm	Nông dân, tù trưởng miền núi	Hoạt động rộng nhiều tỉnh	Cuối TK XIX đầu TK XX

* Khởi nghĩa Yên Thế khác với khởi nghĩa cùng thời ở điểm nào ?

- Tồn tại lâu dài hơn. Lãnh đạo là nông dân. Chiến thuật đánh du kích, đánh vận động, đánh con tin buộc địch phải hoà hoãn.